

TRIBUNAL INDUSTRIJALI

Deciżjoni Nru 2805

Illum 11 ta' Marzu, 2022

Każ Numru 3710/JG

Fil-Kwistjoni tax-xogħol

Bejn

Antoinette Bianchi (KI 21069M)

u

Air Malta p.l.c (C 2685)

Dwar: Tkeċċija mill-impjeg allegata li hi ingusta

**Chairman: Is-Sur Joseph Gerada FCIPD, M.A.(Mediation), IUKB Suisse,
Dip.Applied Soc.Stud. MAAT**

Introduzzjoni

Il-każ kien riferut lit-Tribunal Industrijali permezz ta' rikors datat 27 ta' Dicembru, 2018 permezz tal-Avukat Franco Galea f'isem Antoinette Bianchi (KI 21069M). Min-naħa l-oħra s-soċjetà Air Malta plc (C2685) irrispondiet fit-8 ta' Frar, 2019 permezz tal-Avukati Robert Abela u Ryan C. Pace.

Fir-rigward tal-Artiklu 78 tal-Kap 452 tal-Liġijiet ta' Malta, it-Tribunal ma setax jiddeciedi l-każ fil-perjodu stipulat mil-liġi minħabba d-diversi differimenti mitluba mill-partijiet.

Ir-rikorreni s-Sa Antoinette Bianchi kienet impjegata mas-soċjetà intimata jġifieri l-Air Malta plc fit-13 ta' April, 1987 bħala skrivana u wara bħala cabin crew. Fl-2013 ir-rikorreni bdiet tkun assenti mix-xogħol minħabba kundizzjoni fil-qurriegħa tax-xagħar. Minħabba li din il-kundizzjoni pprezentat diffikulta biex ir-rikorreni tkompli ttir, s-Sa Bianchi talbet biex tingħata xogħol alternattiv fl-uffiċċju li skont hi qatt ma ngħatat. F'April tal-2018 is-soċjetà konvenuta ħarġet skema ta' irtirar kmieni mix-xogħol u r-rikorreni applikat biex tkun konsidrata, liema applikazzjoni għamlitha taħt ċerti kundizzjonijiet. Fis-26 ta' Ottubru, 2018 il-Jobs Plus infurmat lis-Sa Bianchi, li s-soċjetà konvenuta kienet itterminat l-impjieg tar-rikorreni, allegatament li kienet irreżenjat mill-impjieg tagħha, liema allegazzjoni, kienet miċħuda.

Għaldaqstant is-Sa Bianchi talbet lit-Tribunal:

- i Jiddikjara li r-rikorreni giet imkeċċija mill-impjieg tagħha għal raġuni li mhix tajba u suffiċjenti skont il-liġi,
- ii Jiddikjara li r-rikorreni għandha terġa' tingħata lura l-impjieg tagħha mas-soċjetà konvenuta u titħallas is-salarji u bonuses dovuti lilha skont il-liġi, u fil-każ biss li t-tieni talba ma tkunx tista tintlaqa' minħabba raġuni valida fil-liġi,
- iii Jiffissa u jillikwida kumpens xieraq u ġust fil-liġi pagabbli mis-soċjetà konvenuta lir-rikorreni,
- iv Jikkundanna lis-soċjetà konvenuta tħallas lir-rikorreni s-somma hekk likwidata skont it-tielet talba.

Min-naħa l-oħra s-soċjetà intimata jġifieri l-Air Malta plc (C2685) spjegat illi r-rikorreni għal perjodu ta' snin naqset serjament u kapriċċożament mid-dmir tagħha li taħdem u minkejja dan is-soċjetà intimata xorta rreċiprokat b'mod ħanin meta kellha kull jedd li timxi diversament. Is-soċjetà tkompli tispjega li r-rikorreni rriżenjat minn jeddha mill-impjieg li kellha mas-soċjetà għaliex s-Sa Bianchi qatt ma talbet biex l-applikazzjoni tagħha tal-iskema ta' irtirar kmieni tkun revokata u lanqas li jkun hemm l-annullament jew tħassir tar-riżenja tagħha. Is-soċjetà esponenti tirriafferma li hi qatt ma keċċiet lir-rikorreni mill-impjieg tagħha, u wisq aktar jista' jingħad li kien hemm xi tkeċċija ingusta.

Għalhekk is-soċjetà, esponenti stqarret li t-talbiet tar-rikorrenti ma jimmeritaw ebda akkoljiment u għandhom jiġu miċħuda mit-Tribunal.

Fatti tal-każ

Is-Sa Antoinete Bianchi impjegat ruħha mal-kumpanija fit-13 ta' April, 1987 bhala skrivana imma mal-ewwel ħadmet bhala cabin crew. Għal ħabta tal-2013 ir-rikorrenti bdiet tbati minn kundizzjoni li kellha effett fuq id-dehra ta' xagħarha. Minħabba f'hekk is-Sa Bianchi bdiet tfalli mix-xogħol. Hi tispjega li x-xogħol ta' cabin crew jitlob li l-impjegati jkunu *groomed* tajjeb, il-policy tal-Air Malta dwar dan hija ċara għalhekk ir-rikorrenti talbet biex tkun *grounded* sakemm dan l-episodju jgħaddi. Il-ftehim kollettiv jipprovdi għal sitwazzjonijiet bħal dawn fejn impjegati li għal xi raġuni bħal "*pregnancy*" ma' jkunux jistgħu itiru, jiġu *grounded* u jingħataw xogħol alternattiv fl-uffiċċji tal-Air Malta.

Is-Sa Bianchi tispjega li minkejja diversi attentati anki permezz ta' rappreżentazzjonijiet tal-Union tal-Cabin Crew kif ukoll ittri formali permezz tal-avukat tagħha, il-kumpanija qatt ma offritilha xogħol alternattiv anzi hi tgħid li il-kumpanija pprekluditha milli tirritorna għax-xogħol. Izda tkompli tgħid li kien hemm żmien meta ħallsuha l-paga bażika imma mhux għal perjodu kollu. Ir-rikorrenti tgħid, li minħabba dan l-agir tal-kumpanija, hi sofriet danni konsiderevoli.

Fl-ewwel ta' Marzu, 2018 l-Air Malta ħarġet skema ta' irtirar volontarju minn mal-kumpanija (VRS) kif ukoll skema ta' irtirar kmieni minn mal-kumpanija (ERS). Is-Sa Bianchi kienet tikkwalifika għal VRS. Fit-28 ta' Marzu, 2018 ir-rikorrenti applikat għal din l-iskema. Fost il-klawsoli tal-iskema hemm li;

"Any payment made under this scheme is considered to be in full and final settlement of any claims that the employee may have against the company in relation to his/her employment with the company and termination of employment".

Ma' dan, l-applikazzjoni tinkludi ukoll is-segwenti:

"I confirm that I have read and understood and accepted all the conditions contained therein".

Min-naħa l-oħra, is-Sa Bianchi flimkien mal-applikazzjoni annessat ittra ffirmata mill-Avukat Dr Franco Galea ref Dok AB 4 li fost sensiela ta' talbiet jiddikjara s-segwenti:

"Inoltre ninfirmak li sabiex tikkawtela l-interessi tagħha, l-klijenta tiegħi ser ddaħħal xorta applikazzjoni għal VERS iżda xorta waħda qed tagħmilha ċara li b'hekk mhux qed taċċetta l-kundizzjoni marbuta mal-istess skema li tirrinunzja għal kwalsiasi pendenza li għandha mal-kumpanija".

Fit-18 ta' April, 2018, ir-rikorrenti rċeviet telefonata minn impjegat tas-soċjetà konvenuta li qalilha li l-impjieg tagħha gie terminat. Fid-19 ta' April, 2018 ir-rikorrenti pprezentat ittra uffiċjali kontra s-soċjetà konvenuta ref AB2 fejn fost affarijiet oħra s-Sa Bianchi talbet li titħalla tirritorna lura għax-xogħol.

Is-soċjetà konvenuta rrispondit permezz ta' ittra fl-4 ta' Mejju, 2018 fejn infurmat li kemm-il darba l-applikazzjoni (VRS) tiġi aċċettata, il-kontinwazzjoni tal-impjieg ikun inkompatibbli man-natura tal-iskema. Żiedet tgħid ukoll li l-applikazzjoni kienet fil-proċess li tkun evalwata.

Sadanitant ir-rikorrenti pprezentat kawża quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili bin numru 517/2018 AF.

Fis-26 ta' Ottubru, 2018 s-Sa Bianchi rċeviet komunikazzjoni mingħand il-Jobs Plus li l-impjieg tagħha kien terminat nhar il-15 ta' Ottubru, 2018, allegatament għaliex ir-rikorrenti kienet irriżenjat mill-impjieg tagħha.

Is-soċjetà konvenuta tikkonferma li r-rikorrenti kienet qed tkun assenti mix-xogħol anki għal żmien twil għal raġunijiet ta' mard ref KAX1. Tkompli tistqarr li r-rikorrenti ma kinitx tibgħat iċ-ċertifikati mediċi lill-prinċipal tagħha u dan

minkejja li ngibtilha l-attenzjoni għal dan diversi drabi. Is-soċjetà tgħid li l-aħħar titjira li għamlet is-Sa Bianchi kien fis-7 ta' April, 2015.

L-Air Malta ħatret bord mediku biex jara lir-rikorrenti u fil-11 ta' Frar, 2016 iddikjara illi is-Sa Bianchi mhix f'kundizzjoni tajba biex ittir minħabba il-kundizzjoni ta' xagħarha. Fis-7 ta' Lulju, 2016 kien hemm appuntament ieħor skedat imma s-Sa Bianchi kienet indisposta kif ċertifikata mit-tabib tagħha. Fit-28 ta' Lulju, 2016 il-Bord mediku informa lis-soċjetà esponenti li l-kundizzjoni tar-rikorrenti baqgħat ma marritx għall-aħjar minn Frar 2016 u li l-istess Bord kellu jerga' jeżamina lir-rikorrenti fi zmien tliet xhur. Fil-laqgħa tat-28 ta' Lulju il-bord mediku esplora l-possibilità li s-Sa Bianchi tkun "*Boarded out*", suggeriment li r-rikorrenti rrifjutat.

Is-soċjetà konvenuta tistqarr li kienu għaddew aktar minn 14-il-xahar fejn is-Sa Bianchi kienet nieqsa minn fuq il-post tax-xogħol li minħabba f'hekk is-soċjetà ma baqgħatx toħrogilha paga, stante li l-assenza tar-rikorrenti ma kinitx qed tiġi korroborata bl-ebda mod.

Minkejja dan is-soċjetà tgħid li ttentat tiddiskuti l-pożizzjoni tar-rikorrenti, mar-rikorrenti nnifisha u kif ukoll mal-kumitat eżekuttiv tal-Union of Cabin Crew (UCC) sabiex jinstab xogħol alternattiv lill-impjegata. Izda s-soċjetà tgħid li r-rikorrenti bl-iktar mod ċar, baqgħat konsekuttivament, tirrifjuta kull opportunità ta' xogħol.

Fl-1 ta' Marzu, 2018, il-kumpanija ħarget skemi ta' irtirar kmieni fosthom il-Voluntary Retirement Scheme li s-Sa Bianchi kienet tikkwalifika għaliha. Fid-dawl ta' dan il-kumpanija permezz ta-Chief Human Resource Officer daħlet f' "*understanding*" mal-Union tal-Cabin Crew li l-kumpanija tħallas lis-Sa Bianchi il-paga xahar b'xahar sakemm toħrog l-skema u meta l-iskema tkun pubblikata, r-rikorrenti tapplika għaliha. L-alternattiva għal dan kienet tkun terminazzjoni tal-impjieg tar-rikorrenti - ref seduta tat-18 ta' Settembru, 2020.

Il-kumpanija konvenuta tispjega li meta rċeviet l-ittra tad-19 ta' April, 2018 mingħand l-Avukat Galea f'isem is-Sa Bianchi, irrispondiet lura permezz ta' ittra uffiċjali fl-4 ta' Mejju, 2018 li fost affarijiet oħra għamlitha ċara li sa

tkompli bl-evalwazzjoni tal-applikazzjoni għal VRS tar-rikorrenti. Fid-dawl ta' dan, il-kumpanija infurmat lil Jobs Plus fit-28 ta' Ottubru, 2018 li mis-sehħ tal-15 ta' Ottubru, 2018 is-Sa Bianchi kienet irreżenjat mill-impjeg tagħha.

Konsiderazzjonijiet

It-Tribunal kellu quddiemu kwistjoni dwar jekk is-Sa Antoinette Bianchi fil-ħin li kienet qed tapplika għall-iskema tal-VRS kinitx qed tiffinunza għall-impjeg tagħha u b'hekk tirreżenja minn mal-Air Malta, kemm-il darba s-soċjetà konvenuta tapprova l-applikazzjoni tagħha.

Biex it-Tribunal jasal għal deċiżjoni kellu jħares lejn diversi ċirkostanzi li seħħew qabel, waqt u wara li saret l-applikazzjoni.

Rieda li taħdem u l-opportunità biex taħdem

Is-soċjetà tgħid li r-rikorrenti kienet qed tapprofitta ruħha billi ma tikkoperax mal-kumpanija meta tkun ipprezentata b'opportunità ta' xogħol alternattiv u anki tipprokrastina d-deċiżjoni biex tibda taħdem, biex kif allegat il-kumpanija, is-Sa Bianchi tibqa' tiegħu il-paga ta' xejn - ref sottomissjonijiet tas-soċjetà paragrafu 11,17,67 u 95.

“Altru li l-esponenti għamlet minn kollox sabiex tagħti opportunità lir-rikorrenti li terġa' tibda karriera mill-ġdid fi ħdan is-soċjetà esponenti, u dan minkejja li l-esponenti baqgħet tirrifjuta xogħol wara l-ieħor.” para 17.

Ħarsa aktar mill-qrib wieħed isib li l-kumpanija tgħid li offriet tliet opportunitajiet ta' xogħol alternattiv lir-rikorrenti. L-ewwel wieħed kien xogħol klerikali fl-uffiċċju ċentrali tal-kumpanija li s-soċjetà konvenuta tgħid li s-Sa Bianchi rrifjutat għaliex ma rriditx taħdem f'dan l-uffiċċju. Il-kumpanija tgħid li kien hemm opportunità oħra ta' *check in clerk* li r-rikorrenti rrifjutat u kien hemm il-possibilità ta' xogħol fil-cargo section imma li ma seħħx għaliex

ix-xogħol ta' din is-section kien sa jiġi *out sourced* u allura skont iċ-Chief Human Resource Officer, din is-sezzjoni kienet qed tnaqqas u mhux iżżid in-nies.

Min-naħa l-oħra Kenneth Aquilina li jiġi l-assistent taċ-Chief Human Resource Officer jgħid li l-maniger responsabbli mill-cargo section ma riedx lis-Sa Bianchi taħdem f'din is-sezzjoni. Kienet x'kienet ir-raġuni vera qajla wieħed jista' jqies din bħala offerta serja ta' xogħol.

Ma' dan it-Tribunal jinnota li minkejja li Kenneth Aquilina kien imqabbad miċ-Chief Human Resource Officer biex isib xogħol alternattiv lis-Sa Bianchi dan ta' l-aħħar qatt ma jsemmi l-offerta tal-*head office* u *c-check in clerk* fix-xhieda tiegħu u anqas hemm referenza għalihom fil-file personali tar-rikorrenti. L-istess issostni r-rappreżentanta tal-Union tal-Cabin Crew is-Sa Karen Valletta; li apparti s-suggeriment tagħha stess lill-manigment biex jesploraw il-possibilità ta' xogħol fil-cargo section, tgħid li ma kien hemm l-ebda offerta oħra ta' xogħol alternattiv lir-rikorrenti.

Ic-Chief Human Resource Officer jgħid li mhux dejjem kien jiddokumenta kollox biex jiproteġi lir-rikorrenti għaliex kif jgħid hu;

“kienet sitwazzjoni fejn ikolli nitterminalha l-impjieg tagħha. Jien ma' ridx nasal f'dik it-triq”.

Jgħid ukoll li kellu l-awtorità li jimponi fuq id-dipartimenti biex jieħdu impjegati godda – ref seduta tat-18 ta' Settembru, 2020. Però din l-awtorità qatt ma użaha u jgħid li hu dejjem għażel li jimxi b'kompassjoni u bil-paċenzja anki bl-ingwanti tal-ħarir mas-Sa Bianchi.

Quddiem dawn id-dikjarazzjonijiet, it-Tribunal jinnota li l-uffiċjal l-aktar anzjan għażel li jimxi b'kompassjoni li hija kkommendabbli iżda din mhix bla limiti. Jekk għal mument naċċettaw li verament ġew offruti tliet opportunitajiet ta' xogħol li ġew rifjutati, il-kompassjoni taċ-Chief Human Resource Officer ma kienet qed twassal għal imkien ħlief li jpoġġi lis-Sa Bianchi f'sitwazzjoni aktar prekarja

għall-impjieg tagħha għaliex ma jagħmilx sens li tkun impjegata u fl-istess ħin ma taħdimx. Jekk l-istrategija kienet li l-kumpanija timxi b'kompassjoni bla limitu u ma tiħux passi dixxilpinarji kif il-kumpanija kellha kull dritt li tagħmel u fl-istess ħin, anqas ma tinsisti ma' xi wieħed mid-dipartimenti tal-Air Malta biex iħaddmu magħhom lir-rikorrenti, allura wieħed jistaqsi, b'liema mod il-kumpanija konvenuta kienet sa ssolvi din is-sitwazzjoni?

Jidher li kien hemm attentat mill-bord mediku fl-ewwel nofs ta' 2016 biex s-Sa Bianchi tiġi "*Boarded out*" – ref sottomissjonijiet tas-soċjetà paġna 3 li r-rikorrenti rrifjutat kategorikament. Dan l-istess ħsieb tal-kumpanija joħroġ ukoll mill-email ta' Kenenth Aquilina datata l-1 ta' Novembru, 2016.

Min-naħa l-oħra għandna il-verżjoni tar-rikorrenti li b'mod konsistenti kienet titlob lil diversi uffiċjali tal-kumpanija biex tingħata x-xogħol lura;

- Lil Charlene Bebbiano li meta ġiet *grounded* talbitha xogħol fl-uffiċċju sakemm jgħaddi l-episodju ta' xagħarha;
- Lil Evan Cutajar talbitu ix-xogħol lura ta' cabin crew u sakemm tagħmel il-kors tingħata xogħol fl-uffiċċju;
- Lil James Genovese talbitu tagħmel il-kors biex tkun tista terġa' ttir fuq l-ajruplain;
- Lil David Bonello meta rriafferma li għadha trid il-job tagħha ma' l-Air Malta;

Għandna ukoll ix-xhieda ta' Karen Valletta rappreżentanta tal-Union tal-Cabin Crew li tgħid;

"U kull meeting li kien ikollna mal-kumpanija konna nistaqsu fuq updates jekk se jsibulhiex xogħol jew le, imma qatt ma tawna risposta"
seduta 15 ta' Jannar, 2021

Fis-seduta tas-6 ta' Settembru, 2019 – r-rikorrenti Antonette Bianchi tixhed:

“jiena xorta xogħol tiegħi rrid għax irrid nibqa’ naħdem fl-ambjent ta’ airport”

B’mod aktar formali l-Avukat Franco Galea fl-ittra tiegħu tat-28th March 2018 jikteb is-segwent:

“Il-klijenta tiegħi terġa’ titħalla tirritorna għax-xogħol mal-Air Malta u jekk il-kumpanija jidhrilha li hemm raġunijiet li għandhom jiġu dikjarati għalfejn il-klijenta tiegħi ma għandhiex tibqa’ titla’ fuq l-ajruplani, skont il-ftehim kollettiv tingħata xogħol alternattiv mal-kumpanija li jkun jirrispetta l-grad tal-klijenta tiegħi u d-dinjita tagħha”

Fl-ittra uffiċjali tad- 19 ta’ April 2018 l-istess avukat jikteb;

“tinterpellak sabiex immedjatament tħalli lill-mittenti tirritorna lura għax-xogħol.”

It-Tribunal jinnota li s-soċjetà konvenuta tagħmel argument li r-rikorrenti kienet kważi kapriċċjuża meta talbet ix-xogħol tagħha lura meta kienet taf li ma kinitx fi stat li tagħmel dan skont ir-regoli Ewropej – ref sottomissjonijiet tas-soċjetà para 67. Però min-naħa l-oħra s-soċjetà donnha għalqet għajnejha għal fatt li dan l-episodju ta’ alopecia ma kienx wiehed permanenti anzi kien temporanju u fil-fatt għadda, il-kundizzjoni tax-xagħar irrizolviet ruħha u rrikorrenti setgħet u riedet tiżbogħ xagħarha. Minkejja dan is-Sa Bianchi baqgħet ma ngħatatx xogħol alternattiv wisq anqas intweriet kompassjoni jew ingwanti tal-ħarir f’dan ir-rigward.

Il-Kompassjoni hija virtu li meta prattikata f’kuntast ta’ post tax-xogħol turi livell ta’ tmexxija ta’ min jammira u jfaħħar. Però l-kompassjoni qatt ma għandha tintuża bħala sostitut għal deċiżjonijiet li filwaqt li huma korretti jafu jkunu xi ftit diffiċli. Meta jsir hekk, il-kompassjoni ma taġevola lil ħadd imma ssir sussidju għal ineffiċjenza u postponiment tal-problemi u li għada pit għada xorta tkun trid tiffaċċja forsi b’aktar kumplikazzjonijiet.

Għalhekk meta wieħed jevalwa n-nuqqas ta' evidenza ta' offerti ta' xogħol, nuqqas ta' dokumentazzjoni ta' ħidma f'dan ir-rigward u jipparagunha mal-evidenza pprezentata mir-rikorrenti biex tirritorna għal xogħol produttiv, it-Tribunal jasal għal konkluzjoni li s-Sa Bianchi kienet ġenwina meta kienet titlob xogħol alternattiv u għamlet ħilitha kollha biex dan iseħħ. Il-fatt li dan qatt ma seħħ ma jirrifletti xejn fuqha imma biss fuq il-kumpanija konvenuta li mill-bidu nett kellha r-responsabbiltà li toffri xogħol alternattiv u li tara li l-impjegata inkwistjoni tissetilja fih b'mod produttiv u effiċjenti.

L-applikazzjoni għal VRS

Il-kumpanija konvenuta ħarġet bi skemi ta' rtirar kmieni mix-xogħol fl-1 ta' Marzu, 2018. Dawn l-iskemi kienu:

“ as part of the Collective Agreement negotiations an Early Retirement Scheme (ERS) and a voluntary Early Retirement Scheme (VERS) was negotiated with the Union of Cabin Crew to be offered to eligible employees as per the terms herein as set in the Agreement signed on the 19th May, 2017 and similar to the terms set out in the relevant Collective Agreement signed between the Company and the Union of Cabin Crew”.

Dawn l-iskemi kellhom l-għan specifiku biex l-impjegati jkollhom l-għażla u l-inċentiv biex jirtiraw kmieni mix-xogħol filwaqt li il-kumpanija tagħmel ir-ristrutturar neċessarju.

Iċ-ċirkolari VERS/ERS/CCU/2018 Dok AB 14 tgħid biċ-ċar li min jibbenefika minn dawn l-iskemi ikun qed jirrinunzja għal kull talba oħra pendenti li - beneficijarju jista' jkollu kontra il-kumpanija. Għalhekk il-ħlas li jsir taħt l-iskemi jkun *“Full and Final settlement”*. L-applikazzjoni tgħid ukoll li min ikun applika għal xi waħda minn dawn l-iskemi jkun qara, fehem u aċċetta il-kundizzjonijiet kollha tal-iskema li jkun applika għaliha.

Il-kumpanija konvenuta tgħid li r-rikorrenti s-Sa Bianchi qatt ma rrevokat jew talbet li tiġi revokata l-applikazzjoni għal VERS. Fl-istess ħin il-kumpanija tgħid li r-rikorrenti riedet tiegħu parir legali qabel tapplika biex kif kienet ikkwotata *“forsi ma tkabbarx l-affarijiet”* sottomissjonijiet tas-soċjetà para 18.

Abbażi ta’ dan il-kumpanija ipproċessat l-applikazzjoni, ħarget ċekk għal €130,000 u offritu lir-rikorrenti li din tal-ahhar, irrifjutat u qatt ma ġabret.

Il-kumpanija tkompli tistqarr fl-ittra ufficjali tal-4 ta’ Mejju, 2018 li s-Sa Bianchi applikat minn jeddha u b’mod volontarju għall-iskema VERS u għaldaqstant jekk aċċetta mill-mittenti jfisser li mal-benefiċċju dovut ikun terminat l-impjieg minn mal-kumpanija. Għalhekk il-kumpanija kienet sa tkompli tipproċessa l-applikazzjoni.

Min-naħa l-oħra s-Sa Bianchi applikat għal VERS fit-28 ta’ Marzu, 2018 iżda magħha daħħlet ukoll ittra bl-istess data fejn hemm elenkati erba’ kundizzjonijiet kif segwenti:

- 1 li r-rikorrenti tingħata kopja tal-file personali tagħha,
- 2 li r-rikorrenti titħallas dawk il-pagi li ma tħallsitx,
- 3 li r-rikorrenti titħalla tirritorna lura għax-xogħol,
- 4 li r-rikorrenti tingħata kumpens għat-tbatija li għaddiet minnha minħabba l-aġir tal-kumpanija.

L-Avukat Galea f’isem is-Sa Bianchi jistqarr fl-istess ittra li:

“Inoltre ninfirmak li sabiex tikkawtela l-interessi tagħha, l-klijenta tiegħi ser ddaħħal xorta waħda applikazzjoni għal VERS iżda xorta waħda qed tagħmilha ċara li b’hekk mhux qed taċċetta l-kundizzjoni marbuta mal-istess skema li tirrinunzja għal kwalsiasi pendenza li għandha mal-kumpanija”.

L-applikazzjoni għal VERS tas-Sa Bianchi hija azzjoni li tiffirma parti minn saga sħiħa ta’ ħafna snin fejn matulhom kien hemm attentat wara ieħor biex ir-rikorrenti tinnormalizza x-xogħol u l-impjieg tagħha mal-Air

Malta. Għalhekk l-episodju tal-applikazzjoni m'għandux ikun interpretat f'isolament minn dak kollu li sar fiż-żmien ta' qabel il-ħruġ tal-applikazzjonijiet għall-iskemi.

Jidher li għal diversi snin, il-manigment tal-Air Malta kien għadu bejn ħaltejn kif ser isolvi problema fejn impjegata qiegħda fuq il-kotba tal-kumpanija imma mhux qed tingħata xogħol biex taħdem kif is-soċjetà konvenuta kienet obbligata tipprovi. Fl-istess ħin is-Sa Bianchi kienet qed tgħamel pressjoni fuq il-kumpanija biex tingħata xogħol immedjatament.

Ic-Chief Human Resource Officer is-Sur Roberto Cristiano fis-seduta tat-18 ta' Settembru, 2020 jgħid li:

“li kieku kelli nimxi bl-uffiċjalità f’dan il-każ lil Antoinette Bianchi kont nigi f’sitwazzjoni li nkeċċiha għaliex meta offrenielha xogħol alternattiv, kieku dan ix-xogħol alternattiv offrenieulha bil-miktub hi kienet tirrifjuta lura b’mod uffiċċjali u allura kien ikolli sitwazzjoni fejn ikolli nitterminalha l-impjieg tagħha. Jien ma riedx nasal f’dik it-triq.”

Jidher li s-Sur Roberto Cristiano effettivament kien f’pożizzjoni li joffri xogħol alternattiv u dan kien obbligu tal-kumpanija li tagħmlu u naqset li tagħmlu. Barra minn hekk, meta l-affarijiet isiru b’mod uffiċċjali speċjalment fl-amministrazzjoni ta’ natura pubblika, huwa sinjal ta’ professjonalità. It-trasparenza u kontabilità huma important biex ikun hemm “traceability” tad-deċiżjonijiet, tal-azzjonijiet u tal-konsegwenzi li jirriżulta mill-proċess.

F’dan il-każ iċ-Chief Human Resource Officer tas-soċjetà assumu li sa jkollu jittermina l-impjieg meta hu anqas għamel l-offerta ta’ xogħol, anqas sema’ r-reazzjoni tar-rikorrenti u anqas uza l-awtorità legittima tiegħu ta’ Chief Human Resource Officer biex jipprova jagħti ċans lil din

I-inizjattiva tirnexxi. Minflok għażel li jaddotta attitudni paternalistika u jiddeċiedi, mingħajr konsultazzjoni mar-rikorrenti, it-triq li għandha tiegħu s-Sa Bianchi, jgħid li dik li tapplika għall-iskema u bħala konsegwenza taqta' r-relazzjoni ta' xogħol li kellha mal-kumpanija.

Is-Sur Roberto Cristiano fix-xhieda tiegħu tat-18 ta' Settembru, 2020 jgħid li:

“ Fil-każ ta' Antoinette Bianchi kien hemm id-diskussjoni mal-Union and we encouraged the Union li tapplika. U Antoinette Bianchi kienet waħda mill-applikanti”.

Seduta tat-18 ta' Settembru, 2020.

Infatti s-socjetà konvenuta fis-sottomissjonijiet para 48 tispjega kif l-ufficjal tagħha Evan Cutajar kien iddiskuta maċ-Chief Human Resource Officer tal-Air Malta s-Sur Roberto Cristiano li kien wara laqgħa li kellu mal-Union of Cabin Crew (UCC) sabiex umanitarjament sakemm joħorgu s-somom (skemi ta' rtirar) is-socjetà esponenti tikkonċedi li r-rikorrenti tingħata xi pagi b'mod umanitarju - seduta 18 ta' Settembru, 2020.

Fix-xhieda tiegħu s-Sur Cristiano jikkonferma li:

“Daħħalniha l-paga. U naturalment komplejna bid-diskussjonijiet mal-Union u wasalna fi ftehim”.

Seduta tat-18 ta' Settembru, 2020.

Ic-Chief Human Resource Officer ikompli jispjega:

“mela Antoinette Bianchi f'dan il-perjodu qed titħallas tas-sick leave, l-understanding kien ċar mal-Union illi Antoinette Bianchi ladarba għadna qed inħallsuha se nħallsuha għax se tiegħu l-iskema tal-irtirar jew inkella se nitterminawlha l-impjeg aħna. Dan kien il-pożizzjoni tal-kumpanija” seduta tat-18 ta' Settembru, 2020.

Infatti meta s-Sa Bianchi permezz tal-ittra tad-19 ta' April, 2018 talbet li tingħata x-xogħol tagħha lura r-risposta tač-Chief Human Resource Officer kienet čara bižzejjed;

“U Antoinette Bianchi aħna għidnielha “Le, inti applikajt, ilni għaddejjin dan iż-żmien kollu b’din is-sitwazzjoni kollha, issa trid tieħu l-Early Retirement Scheme” - seduta tat-18 ta’ Settembru, 2020.

It-Tribunal ifakkar li l-iskop ta’ skema ta’ rtirar huwa li jħaffef ir-ristrutturar tal-kumpanija u mhux biex jissolvew problemi personalizzati li tul is-snin ikunu baqgħu pendenti. Skemi bħal dawn mhumiex intenzjonali biex b’pinzellata waħda jissolvew problemi varji li jkunu akkumulaw tul iż-żmien.

Meta jkunu għaddejjin negozjati dwar xi impjegat partikolari, kull ftehim aħħari jrid ikun aččettat u maqbul mill-impjegat innifsu - Ref Dečizjoni Tribunal Industrijali - Doreen Saliba vs Foster Clark 2021. Huwa għalhekk assolutament inaččettabbli li manigment u Union jagħmlu ftehim minn wara dahar impjegat biex flimkien igibu l-bočča qrib il-likk u Antoinette Bianchi tieħu dik it-triq premeditata mis-sočjetà u anki mill-Union. Ħareg čar mix-xhieda tač-Chief Human Resource Officer li l-pagamenti hekk imsejħa umanitarji kellhom skop ieħor dak strateġiku li jagħmluha fačli lis-Sa Bianchi twassal saž-żmien li joħorgu l-iskemi biex tieħu l-option tal-VERS.

Ix-xhieda tač-Chief Human Resource Officer tkompli tagħmel dan il-fatt aktar čar;

“Jiġifieri li kieku Anotinette Bianchi ma applikatx għall-iskema skont dak li bdejna nagħmlu u b’kif bdejna niftieħmu mal-Union, ir-rota li konna nieħdu ma’ Antoinette Bianchi kienet tkun differenti. Jiġifieri hemmhekk imbagħad konna niltilqu bl-

istrategija, ħa nuża l-kelma strategija if it the right word to use, illi nitterterminalha l-impjeg”. Seduta tat-18 ta’ Settembru, 2020

Il-manigment u l-Union għandhom l-obbligu li jpoġġu lill-impjegat fl-aħjar pożizzjoni possibbli biex jieħu deċiżjoni infurmata. Għalhekk kemm il-manigment kif ukoll il-Union iridu jkunu dejjem trasparenti f’dak li jagħmlu, billi jgħatu informazzjoni sħiħa u fil-ħin biex l-impjegat jagħmel deċiżjoni infurmata.

Jidher mix-xhieda li l-impjegati l-oħra li kienu jikkwalifikaw għall-iskemi, ma kellhom bżonn tal-ebda inkoraġġiment personalizzat biex japplikaw għall-iskemi. Jidher ukoll li kienu infurmati dwar option oħra li kien possibbli għalihom dik li jmorru jaħdmu mal-Gvern jew li jibqgħu fir-rwol tagħhom propja mal-Air Malta.

Fil-każ tas-Sa Bianchi, ingħatat inkoraġġiment personalizzat permezz ta’ ftehim bejn il-manigment u l-Union, l-opportunità ta’ xogħol mal-Gvern qatt ma giet esplorata serjament mas-Sa Bianchi minkejja li kienet għamlet riferenza għaliha fil-komunikazzjoni li kien ikollha mal-ufficjali tal-manigment u wisq anqas tħalliet iżzomm ix-xogħol propju tagħha mal-Air Malta jew jekk dan ma kienx possibbli, tingħata xogħol alternattiv. Is-Sa Bianchi giet ttrattata differenti mill-impjegati l-oħra u dan mhux aċċettabbli.

Għaldaqstant meta l-applikazzjoni għal VERS li daħlet għand is-soċjetà mingħand ir-rikorrenti liema applikazzjoni kienet kwalifikata u b’riżervi ċari li l-applikant ma kienx qed jaċċetta l-kundizzjoni marbuta mal-istess skema, kien sinjal ċar biżżejjed għas-soċjetà konvenuta li din l-applikazzjoni ma setgħetx tiġi aċċetta taħt dawk il-kundizzjonijiet.

Applikazzjoni li a priori tirrifjuta li taċċetta l-kundizzjonijiet li jirregolaw l-istess applikazzjoni, hija bla effett. Għalhekk kellha tiġi rifjutata u mhux ipproċessata. Is-soċjetà konvenuta kienet infurmata fil-ħin tajjeb biex

tagħmel dan għaliex mir-risposta tas-soċjetà ref Dok AB 3 joħroġ cara li l-istess soċjetà ma kinitx għada waslet għal deċizzjoni finali dwar l-applikazzjoni tas-Sa Bianchi u għalhekk fil-ħin biex tirrifjutha.

Deċizzjoni

Wara li t-Tribunal eżamina u evalwa d-dikjarazzjoni tal-każ, testimonjanzi, dokumenti u sottomissjonijiet tal-partijiet u wara konsiderazzjoni ta' dawn, it-Tribunal, wara li ħares lejn l-elementi tal-każ fit-totalità u l-komplessità tagħhom, jiddeċiedi li s-Sa Antoinette Bianchi kienet terminata mix-xogħol ingustament u għalhekk mhux skont il-liġi.

Kumpens

Għalhekk is-Sa Antoinette Bianchi għandha tingħata l-impjeg lura mal-kumpanija Air Malta plc immedjatament u tingħata dak ix-xogħol li jirrispetta il-kompetenza, il-grad u d-dinjità tagħha.

L-ispejjeż tal-kawża taż-żewġ partijiet huma a karigu tas-soċjetà intimata jġigifieri l-Air Malta plc.

(iffirmata)

Sur Joseph Gerada

Chairperson